

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Etyka ogólna (w) (Wykład), PG_00176464						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Etyki i Filozofii Społecznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Natasza Szutta					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest krytyczna prezentacja najważniejszych kierunków we współczesnej debacie etycznej. W ten sposób student zostaje przygotowany do zajęć z zakresu etyki szczegółowej i metaetyki, zapisanych w programie studiów w kolejnych latach.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_W09] Zna i rozumie fundamentalne metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury.	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla etyki	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZL3_W05] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury.	Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie etyki	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W12] Ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących życie społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach.	Ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących życie społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U10] Pisze proste prace filozoficzne pod kierunkiem opiekuna naukowego.	Przytacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K06] Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu.	Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U06] Wykorzystując znajomość podstaw logiki, potrafi analizować i tworzyć argumenty i strategie argumentacyjne, a także formułować krytykę, odwołując się do podstawowych przesłanek danego poglądu.	Analizuje argumenty etyczne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	Zna zaawansowaną terminologię etyczną w języku polskim.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja

Treści przedmiotu	<p>Treści programowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> Odróżnienie etyki od moralności, etyki od etologii i teologii moralnej Definiowanie etyki (przedmiot materialny i formalny) Problem uzasadnienia przekonań moralnych <ul style="list-style-type: none"> amoralizm dyskusje; relatywizm moralny dyskusje; <ol style="list-style-type: none"> Sposoby uzasadnienia norm moralnych <ol style="list-style-type: none"> teorie teleologiczne odwołujących się do celu (zróżnicowane ze względu na sposoby rozumienia pojęcia szczęścia); <ul style="list-style-type: none"> Hedonizm: zasada maksymalizowania doznawania przyjemności i unikania cierpienia (Arystyp z Cyreny i szkoła cyrenaików, Epikur i epikurejczycy, współczesny hedonizm); egoizm etyczny; Utylitaryzm: zasada maksymalizowania szczęścia największej liczby ludzi (J.S. Mill, H. Sidgwick; współczesny utylitaryzm jeszcze bardziej się różnicuje: odróżnia się utylitaryzm czynów od utylitaryzm reguł; utylitaryzm interesu i utylitaryzm preferencji i szereg innych wersji utylitaryzmu: charakteru, motywów, cnót; Eudajmonizm: zasada doskonalenia się (spełniania) podmiotu moralnego (Arystoteles, św. Tomasz z Akwinu; obecnie współczesna etyka cnót A. MacIntyre, R. Hursthouse); Teorie deontologiczne odwołujące się do obowiązku względem prawa moralnego (zróżnicowane ze względu na różne sposoby rozumienia prawa moralnego): <ul style="list-style-type: none"> Autonomiczne (podmiot moralny jest prawodawcą) Etyka I. Kanta: zasada uniwersalizacji; obecnie różne jej reinterpretacje określane mianem etyki kantowskiej O. O'Neill, R. Louden, O. Höffe; deontologia współczesna C. Fried, A. Donagan; etyka obowiązków prima facie W.D Ross, Robert Audi; konstruktywizm etyczny. Heteronomiczne (zewnątrzny prawodawca) np. pozytywizm prawny (utożsamia prawo moralne z prawem państwowym): zasada postępowania zgodnie z nakazami prawa stanowionego; 		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywność na zajęciach	50.0%	80.0%
	kolokwium zaliczeniowe	50.0%	20.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Przewodnik po etyce współczesnej, P. Singer [red], Warszawa: Książka i Wiedza 1998	
	Uzupełniająca lista lektur	R. Brandt, Etyka. Zagadnienia etyki normatywnej i metaetyki, tł. B. Stanosz, Warszawa: PWN 1996f G. Gordon, Eight Theories of Ethics, London & New York: Routledge 2004; Contemporary Moral Debates, J. Dreier [red.], Oxford: Blackwell Publishing 2006; Ethics. Contemporary Readings, H. J. Gensler [red.], London & New York: Routledge 2004; Routledge Encyclopedia of Philosophy, E. Craig [red.], wersja multimedialna 1.0, London and New York: Routledge 1998;	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Wyjaśnij, co głosi relatywizm etyczny i jakie można sformułować argumenty na jego rzecz oraz przeciwnemu</p> <p>Co głosi utylitaryzm i jakie można sformułować stanowiska w jego ramach?</p> <p>Jakie sposoby wartościowania moralnego przyjmują utylitaryści oraz deontolodzy?</p>		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.